

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 6P/43/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815213775
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Kohútová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815213775.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Miriam Kohútovou, PhD. v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. H., nar. X.X.XXXX, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa matky K. E., rod. M., nar. X.X.XXXX, t.č. bytom D., S. XX/X, otca A. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. S. N., C. XXX/X, na návrh navrhovateľky E. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S., A. XXX/X, o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd maloletého H. H., nar. X.X.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matke E. K., nar. XX.X.XXXX, bytom S., A. XXX/X.

Matka maloletého dieťaťa K. E., nar. X.X.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletého H. vyživovacou povinnosťou v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, najneskôr do 5.dňa v mesiaci vždy vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, k rukám prastarej matky E. K..

Otec maloletého dieťaťa A. H., nar. XX.X.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletého H. mesačne sumou 100,- eur, najneskôr do 15.dňa v mesiaci vždy vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, k rukám prastarej matky E. K..

Oprávnením aj povinnosťou prastarej matky E. K. je osobne sa starať o maloletého v rozsahu ako vykonávajú rodičia, zastupovať maloletého, spravovať jeho majetok v bežných veciach, preberať výživného od rodičov a tieto finančné prostriedky použiť na potrebu maloletého a úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu.

Týmto dochádza k zmene rozsudku tunajšieho súdu 14P 62/2013-49 zo dňa 8.7.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 3.9.2014 vo veci zverenia maloletého do osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti voči nemu.

odôvodnenie:

Navrhovateľka návrhom zo dňa 11.8.2015 sa domáhala zverenia maloletého H. do jej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že rodičia maloletého boli rozhodnutím Okresného súdu v Prievidzi v konaní 14P 62/2013 rozvedení, na čas po rozvedení bol maloletý zverený matke do osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný plnením si voči nemu vyživovacou povinnosťou v sume 100 eur. Z dôvodu, že matka maloletého má psychické problémy, lieči sa u MUDr. C. a jej stav si vyžaduje pravidelné užívanie liekov, čo matka nedodržuje, naopak požíva alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých je agresívna a o deti a domácnosť sa nezaujíma. Navrhovateľka vnučke dohovárala, aby prestala požívať alkoholické nápoje, ale bezúspešne. Matka maloletého sa v auguste 2015 po mesačnej známosti vydala. V domácnosti matky detí opakovane zasahovala hliadka Mestskej polície S., nakoľko matka detí bola pod vplyvom

alkoholu a deti plakali. Ku svojim pomerom uviedla, že žije sama v 2-izbovom byte. Jej zdravotný stav je dobrý a dovoľuje jej zabezpečiť potrebnú výchovu pravnúčaťu aj do budúcnosti. Je ochotná a je aj v jej schopnostiach zabezpečiť maloletému H. všestrannú starostlivosť. Veľmi jej na vnukovi záleží a chce, aby bol v živote riadne zabezpečený a to po všetkých stránkach. Myslí si, že by tým bol ohrozený zdravý vývin pravnuka a preto sa rozhodla konať tak, ako je uvedené v návrhu.

Matka maloletého dieťaťa sa k návrhu nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila, doručenie mala vykázané, svoju neúčast' neospravedlnila ani nežiadala pojednávanie odročiť, súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti matky v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p..

Otec maloletého dieťaťa uviedol, že sa k predmetnému návrhu pripája. Na základe rozvodového rozhodnutia bol zaviazaný plniť si voči maloletému výživné v sume 100 eur k rukám matky, túto povinnosť si plnil do doby kým bol maloletý s ňou, odkedy býva maloletý s prastarou matkou, tak toto výživné platí jej. Okrem toho mu kupuje veci podľa potreby. K jeho zárobkovým a majetkovým pomerom uviedol, že je zamestnaný ako kuchár na salaši N. s minimálnou mzdou. K rukám mu je vyplácaná suma 300 eur, lebo má exekúcie. Býva u priateľky, lebo nájomné sám platiť by nevládol. Priateľke na bývanie prispieva sumou 100 eur. Náklady má ešte na cestu do práce 5 eur na 2 dni. Pracuje do mesiaca 8 až 12 dní, lebo nie je dostatok práce. Ďalšie náklady má na mobilný telefón mesačne vo výške 10 eur, oblečenie, stravu a hygienu. Súhlasí s plnením si vyživovacej povinnosti v sume 100 eur.

Kolízny opatrovník po vykonanom dokazovaní sa k návrhu pripojil, pretože je to v záujme maloletého dieťaťa, keď mu starostlivosť nezabezpečuje matka. Naposledy boli s ňou v kontakte pred vianočnými sviatkami, keď bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v NsP C.. Vtedy uviedla, že sa bude zdržiavať v D., kde ju z dôvodu prešetrovania pomerov nezastihli. Nemajú vedomosť, či je zamestnaná, preto navrhujú, aby bola zaviazaná plnením si vyživovacej povinnosti voči maloletému v minimálnej výške a otec sumou 100 eur.

Z vykonaného dokazovania, výsluchu účastníkov, listinných dokladov a to rodného listu maloletého, pripojenými spismi tunajšieho súdu 14P 62/2013 a 6P 53/2015 mal preukázaný tento skutkový stav:

Manželstvo rodičov maloletého H. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi č. 14P 62/2013-49 zo dňa 8.7.2014 pričom maloletý H. bol zverený na čas po rozvode do výchovy a opatery matke. Otec bol zaviazaný vyživovacou povinnosťou voči nemu v sume 100 eur mesačne.

Predbežným opatrením nariadeným dňa 30.9.2015 v konaní 6P 53/2015-10 bolo uložené matke odovzdať maloletého H. do dočasnej starostlivosti E. K..

Súd zistil zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 28.9.2015, že spisovú dokumentáciu maloletého evidujú na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2014 z dôvodu podaného návrhu na rozvod manželstva matky a otca maloletého dieťaťa. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza bola vykonaná terénna sociálna práca v domácnosti prastarej matky maloletého (navrhovateľky), matky maloletého a s otcom maloletého sa skontaktovali telefonicky, nakoľko sa nemohol uvoľniť z práce. Zo správy vyplýva, že starostlivosť matky o maloleté deti sledujú, v čase šetrení v domácnosti matky ju doposiaľ pod vplyvom alkoholu nenašli. O používaní alkoholických nápojov matkou detí má úrad vedomosť od rodinných príslušníkov zo strany matky a tiež to vyplýva i zo správy mestskej polície. V starostlivosti matky o maloleté deti sú matke nápomocné stará o prastará matka detí, nakoľko podľa ich vyjadrenia by sama starostlivosť o dve deti nevládla. Matka detí priznala, že lieky predpísané psychiatrom neužíva. Otec maloletého nesúhlasí s tým, aby maloletý H. vycestoval s matkou do Nemecka. Vyjadril sa, že nemá výhrady voči tomu, aby jeho synovi zabezpečovala starostlivosť jeho prastará matka p. K.. Má záujem v budúcnosti synovi zabezpečovať starostlivosť, avšak v súčasnosti na to nemá vytvorené vhodné podmienky, pretože býva v garsónke. Matka maloletého si doposiaľ nevytvorila vhodné podmienky v Nemecku, preto nie je v záujme maloletého H., aby odišiel s matkou do Nemecka. V súčasnosti sa obe deti nachádzajú v domácnosti matky. Prastará matka maloletého má vytvorené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletého H..

V čase tohto rozhodovania matka od septembra 2015 nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, túto zabezpečuje navrhovateľka za pomoci otca maloletého. Matka od septembra 2015 do januára 2016

neprejavovala o neho záujem. V januári jej ho navrhovateľka dala na 4 hodiny, avšak jej ho priniesla pod vplyvom alkoholu. Následne o nejaký čas jej opätovne maloletého dala, avšak priviezol ho jej manžel. Maloletý má o matku záujem, aj z dôvodu, že ju nevidel pol roka, navrhovateľka v kontakte nebráni, avšak má výhrady voči tomu, že matka je pod vplyvom alkoholu v čase keď sú spolu.

Maloletý navštevuje 1. ročník základnej školy, kde dosahuje dobré výsledky. Náklady má spojené s návštevou školy v prírode 50 eur, školské potreby, výlety, ZRPŠ, raňajky v škole 6 eur mesačne. Zdravotný stav je dobrý.

Podľa § 45 ods.1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v plnom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, má právo zastupovať maloleté dieťa, spravovať jeho majetok v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods.6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone týchto práv, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa ods. 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinnosť poskytovať maloletému dieťaťu výživné v rozsahu ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a z citovaných ustanovení zákona bol súd toho názoru, že návrhu navrhovateľky je možné vyhovieť. Zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby je výnimkou zo zásady, že starostlivosť o výchovu a všestranný vývoj mal. dieťaťa je predovšetkým právom a povinnosťou jeho rodičov. Táto forma náhradnej starostlivosti má prednosť pred ostatnými formami náhradnej starostlivosti t.j. pred pestúnskou a ústavnou starostlivosťou. Podľa názoru súdu bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa ak bude žiť pod výchovným vplyvom prastarej matky zo strany matky. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že spôsobom svojho života, svojou bezúhonnosťou zaručuje, že náhradná osobná starostlivosť bude v záujme maloletého. Aj po ekonomickej stránke navrhovateľka je schopná zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matke vyžaduje aj záujem maloletého. Matka maloletého nezabezpečuje starostlivosť, čo vyplynulo aj z výpovedi účastníkov konania. V domácnosti matky nebol zabezpečený zdravý psychický a fyzický vývin maloletého z dôvodu požívania alkoholu. V prvom rade je však potrebné, aby dieťa udržiavalo kontakt aj so svojimi rodičmi. V zmysle citovaného ustanovenia § 45 ods. 3 Zákona o rodine súd upravil aj rozsah práv a povinností navrhovateľov voči dieťaťu.

Keďže vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému stále trvá a nezaniká ani rozhodnutím v tejto veci, súd upravil povinnosť rodičov prispievať na výživu maloletého tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Pri určení vyživovacej povinnosti zo strany rodičov súd vychádzal z ustanovení § 62

ods. 2 Zákona o rodine. Otec maloletého dieťaťa si vyživovaciu povinnosť vo výške 100 eur plní na základe rozhodnutia Okresného súdu v Prievidzi 14P 62/2013. K podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, rovnako tak aj na strane otca nedošlo, z toho dôvodu určil vyživovaciu povinnosť v tejto výške. Matka maloletého dieťaťa je momentálne nezamestnaná, preto súd v jej prípade rozhodol o výške vyživovacej povinnosti voči maloletému v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa v súlade s ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine u oboch rodičov počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, dvojmo.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia /§ 251 O.s.p./.